

Seat No. : _____

DE-115

December-2013

B.Com. (Sem. III)

CC – 201 : Economics of Government Finances

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) મૂડીવાદનો અર્થ અને તેના લક્ષણો ચર્ચો. 6
Discuss the meaning and features of Capitalist Economy.
અથવા/OR
સમવાયી નાણાતંત્ર એટલે શું ? સમવાયી નાણાતંત્રની સમસ્યાઓ ચર્ચો.
What does Federal Finance mean ? Discuss the problems of Federal Finance.
- (B) આર્થિક પદ્ધતિનો અર્થ અને તેના કાર્યો ચર્ચો. 4
Discuss the meaning and functions of an economic system.
અથવા/OR
(1) સમતોલ અંદાજપત્ર (2) ખાધવાળું અંદાજપત્ર અને (3) પુરાંતવાળા અંદાજપત્ર પર ટૂંકી નોંધ લખો.
Write a short note on (1) balanced budget (2) deficit budget and (3) surplus budget.
- (C) (1) ખાનગી વસ્તુઓ (2) જાહેર વસ્તુઓ અને (3) ગુણકારી વસ્તુઓ પર ટૂંકી નોંધ લખો. 4
Write a short note on (1) Private goods (2) Public goods and (3) Merit goods.
અથવા/OR
(1) મહેસૂલી ખાધ (2) બજેટ ખાધ (3) રાજકોષીય ખાધ અને (4) પ્રાથમિક ખાધના અર્થો સમજાવો.
Explain the meanings of (1) Revenue deficit (2) Budget deficit (3) Fiscal deficit and (4) Primary deficit.
2. (A) પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ કરવેરાના અર્થ સમજાવી ગમે તે એકના લાભાલાભ ચર્ચો. 6
Explain the meanings of direct tax and indirect tax and discuss merits and demerit of any one of them.
અથવા/OR
ભારતના કરમાળખાની ખામીઓ દર્શાવી તેને દૂર કરવાના સૂચનો જણાવો.
Show the defects of Indian tax structure and give suggestions to correct them.
- (B) (1) પ્રગતિશીલ કરવેરા (2) સપ્રમાણ કરવેરા અને (3) હિયમાન કરવેરા પર ટૂંકી નોંધ લખો. 4
Write a short note on (1) Progressive tax (2) Proportional tax and (3) Regressive tax.
અથવા/OR
ભારતમાં કરવેરા નીતિના મુખ્ય ઉદ્દેશો સમજાવો.
Explain main objectives of Tax Policy in India.

- (C) કરચોરી અને કરટાળણના અર્થ અને તફાવતો ચર્ચો. 4
Discuss the meanings of Tax Evasion and Tax Avoidance and differentiate between them.
- અથવા/OR**
- “કરવેરા અને આર્થિક વિકાસ” ટીકાત્મક ચર્ચો.
“Taxation and Economic Development” critically discuss.
3. (A) જાહેર ખર્ચનો અર્થ અને તેના ઉદ્દેશો સમજાવો. 6
Explain the meaning and objectives of Public Expenditure.
- અથવા/OR**
- ભારતમાં રાજ્ય સરકારોની આવકના સાધનો જણાવો.
Discuss the sources of Revenue for the State Governments in India.
- (B) ભારતમાં જાહેર ખર્ચની વૃદ્ધિના કારણોની ચર્ચા કરો. 4
Explain reasons for the growth of Public Expenditure in India.
- અથવા/OR**
- જાહેર સાહસોમાં વિનિવેશ અને ખાનગીકરણના લાભો અને ગેરલાભો ચર્ચો.
Discuss merits and demerits of Disinvestment and Privatization of Public Enterprises.
- (C) “ભારતમાં FRBM કાયદો” નોંધ લખો. 4
Write a note on “FRBM Act.” in India.
- અથવા/OR**
- યોજનાકીય અને બિન-યોજનાકીય ખર્ચ નોંધ લખો.
Write a note on “Planned Expenditure and Non-planned Expenditure.”
4. (A) જાહેર દેવાની આર્થિક અસરો સમજાવો. 6
Explain economic effects of Public Debt.
- અથવા/OR**
- “આંતરિક જાહેર દેવું અને બાહ્ય જાહેર દેવાનો બોજ” સમજાવો.
“Burden of Internal Public Debt and External Public Debt.” Explain.
- (B) (1) ઉત્પાદક અને બિન ઉત્પાદક દેવું અને (2) ટૂંકાગાળાનું અને લાંબાગાળાનું દેવું સમજાવો. 4
Explain : (1) Productive and Unproductive debt and (2) Short term and Long term debt.
- અથવા/OR**
- કરવેરા અને જાહેર દેવા વચ્ચેના તફાવતો ચર્ચો.
Discuss the differences between Taxation and Public Debt.
- (C) “આંતરિક જાહેર દેવાનો બોજ ભાવિ પેઢી પર ખસેડી શકાતો નથી.” પ્રો. લર્નરનું મંતવ્ય ચર્ચો. 4
“The burden of internal public debt cannot be shifted to future generation.” Discuss Prof. Lerner’s opinion.
- અથવા/OR**
- (1) મરજીયાત અને ફરજીયાત દેવું અને (2) આંતરિક અને બાહ્ય દેવું સમજાવો.
Explain : (1) Voluntary and Compulsory debt and (2) Internal and External debt.

5. બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો :

Multiple Choice Questions :

(1) નીચેનામાંથી કયા દેશમાં મૂડીવાદી અર્થતંત્ર છે ?

- (a) ભારત (b) પાકિસ્તાન
(c) અમેરીકા (d) ચીન

Which of the following Country has capitalist economy ?

- (a) India (b) Pakistan
(c) America (d) China

(2) નીચેનામાંથી કઈ જાહેર વસ્તુ છે ?

- (a) બ્રેડ (b) ફ્રિજ
(c) બંધો (d) રહેઠાણના મકાનો

Which of the following good is Public Good ?

- (a) Bread (b) Fridge
(c) Bridges (d) Residential houses

(3) મંદી દરમ્યાન કેવું અંદાજપત્ર ઈચ્છનીય છે ?

- (a) ખાદ્યવાળું (b) પુરાંતવાળું
(c) સમતોલ (d) ઉપરનું એકપણ નહીં

What type of budget is desirable during depression ?

- (a) Deficit budget (b) Surplus budget
(c) Balanced budget (d) None of the above

(4) સેવા વેરો

- (a) પ્રત્યક્ષ કર છે. (b) પરોક્ષ કર છે.
(c) હિયમાન કર છે. (d) વિશિષ્ટ કર છે.

Service tax is a

- (a) Direct tax (b) Indirect tax
(c) Regressive tax (d) Specific tax

(5) કરચોરી

- (a) કાયદેસર છે. (b) બિનકાયદેસર છે.
(c) ન્યાયી છે. (d) ઉપરનું એકપણ નહીં

Tax Evasion is

- (a) Legal (b) Illegal
(c) Just (d) None of the above

(6) જ્યારે કરપાત્ર આવકની કોઈપણ સપાટી પર કરવેરાનો દર એકસરખો હોય ત્યારે તેને

- (a) પ્રગતીશીલ કરવેરા કહે છે. (b) હિયમાન કરવેરા કહે છે.
(c) સપ્રમાણ કરવેરા કહે છે. (d) ઉપરનું એકપણ નહીં.

The rate of a tax remains the same irrespective of the size of taxable income, it is called

- (a) Progressive tax (b) Regressive tax
(c) Proportional tax (d) None of the above

(7) પ્રત્યક્ષ વેરાઓ

- (a) ઉત્પાદક નથી. (b) એકદમ નિશ્ચિત છે.
(c) અનિશ્ચિત છે. (d) સીધી રીતે ભરવામાં આવતા નથી.

Direct Taxes are

- (a) not productive (b) most certain
(c) uncertain (d) not paid directly

- (8) મિલકતોના સોદામાંથી મળતી આવક કોને મળે છે ?
 (a) કેન્દ્ર સરકારને (b) રાજ્ય સરકારને
 (c) મ્યુનિસિપાલિટીને (d) ગ્રામ પંચાયતને
 Who will get Revenue from Property transactions ?

- (a) Central Government (b) State Governments
 (c) Municipality (d) Gram Panchayat

- (9) વાહનો અને પશુઓ પરના વેરાની આવક કોને મળે છે ?

- (a) કેન્દ્ર સરકારને (b) રાજ્ય સરકારને
 (c) મ્યુનિસિપાલિટીને (d) વ્યક્તિઓને

Who will get Revenue from Taxes on Vehicles and Animals ?

- (a) Central Government (b) State Governments
 (c) Municipality (d) Individuals

- (10) આવક વેરાની આવક કોને મળે છે ?

- (a) કેન્દ્ર સરકારને (b) રાજ્ય સરકારને
 (c) મ્યુનિસિપાલિટીને (d) ગ્રામ પંચાયતને

Who will get the Revenue from Income Tax ?

- (a) Central Government (b) State Governments
 (c) Municipality (d) Gram Panchayat

- (11) આરોગ્ય, સંશોધન વિ. પરના સરકારના ખર્ચ

- (a) ઉત્પાદકીય ખર્ચ છે. (b) બિનઉત્પાદકીય ખર્ચ છે.
 (c) નકામો ખર્ચ છે. (d) બિન યોજનાકીય ખર્ચ છે.

Government expenditure on Health, Research etc., are

- (a) Productive expenditure (b) Unproductive expenditure
 (c) Futile expenditure (d) Non-planned expenditure

- (12) જો સરકારી લોન દેશના લોકો દ્વારા ભરવામાં આવે તો તેને

- (a) આંતરિક દેવું કહે છે. (b) લાંબાગાળાનું દેવું કહે છે.
 (c) ટૂંકાગાળાનું દેવું કહે છે. (d) બાહ્ય દેવું કહે છે.

If a loan is subscribed to by the citizens of a nation, it is a case of

- (a) internal debt (b) long term debt
 (c) short term debt (d) external debt

- (13) “જાહેર દેવાનો બોજ ભવિષ્યની પેઢી પર ખસેડી શકાય છે.” આ મંતવ્ય

- (a) બુચાનનનું છે. (b) લર્નરનું છે.
 (c) અડમ સ્મીથનું છે. (d) ઉપરમાંનું એકપણ નહિ

“The burden of public debt can be shifted to future generation” This is the view of

- (a) Buchanan (b) Lerner
 (c) Adam Smith (d) None of the above

- (14) જ્યારે સરકાર લોકો પાસેથી ઉછીના નાણાં લે ત્યારે લોકોની ખરીદશક્તિ

- (a) ઘટવા પામે (b) વધવા પામે
 (c) વિસ્તરે છે. (d) એટલી જ રહે છે.

When the Government borrows money from people, the purchasing power of people

- (a) get reduced (b) get increased
 (c) get expanded (d) get remains the same